

WIADOMOŚCI NORMALIZACYJNE

W I kwartale 1983r. zostały wydane poniżej przedstawione Polskie Normy, których projekty opracowano w Ośrodku Normalizacyjnym PIAP.

PN-82/M-42021 *Automatyka i pomiary przemysłowe. niezawodność urządzeń. Wytoczne formułowania wymagań.* Normę tę należy stosować przy opracowywaniu norm przedmiotowych zawierających wymagania dotyczące niezawodności urządzeń produkowanych masowo lub seryjnie, przeznaczonych do automatyzacji i pomiarów przemysłowych procesów produkcyjnych. Norma nie dotyczy sprzętu komputerowego. Jest ona zgodna z normą RWPG ST SEV 2408-80 *Uniwersalna międzynarodowa systema awtomatyczeskowo kontrola, riegulirowanija. Izdielija URS. Obszczije triebowanija po nadieżnosti.* Wytoczne przeprowadzania badań niezawodności urządzeń automatyki i pomiarów przemysłowych podano w projekcie PN-82/M-42022, którego dotychczas nie wydrukowano, ale zapoznać się z nim można w Dziale Normalizacji.

PN-82/M-42021 będzie obowiązywać od dnia 1 stycznia 1984r.

PN-82/M-42060 *Automatyka i pomiary przemysłowe. Elektryczne analogowe bloki matematyczne. Ogólne wymagania i badania.* Normę należy stosować przy konstruowaniu oraz w produkcji i obrocie elektrycznych analogowych bloków matematycznych przeznaczonych do automatyzacji procesów wolnozmiennych, np. bloki matematyczne o działaniu statycznym, bloki matematyczne o działaniu dynamicznym, bloki liniowe i nieliniowe, komparatory, bramki analogowe, złożone bloki matematyczne analogowo-dyskretne, zadajniki sygnału analogowego, przetworniki sygnałowo-elektryczne, separatory sygnałów analogowych wchodzących w skład systemów automatyki. Normą nie dotyczy przetworników pomiarowych, regulatorów analogowych oraz urządzeń do automatyzacji sprzętu transportu naziemnego, powietrznego i wodnego, reaktorów nuklearnych oraz napędów. Została ona ustanowiona jako obowiązująca od dnia 1 lipca 1983r. Norma jest zgodna z normą RWPG ST SEV 2564-80. *Uniwersalna międzynarodowa systema awtomatyczeskowo kontrola, riegulirowanija i uprawlenija. Izdielija elektryczeskije analogowyje. Obszczije tiechniczeskije triebowanija.*

PN-82/M-42011 *Automatyka i pomiary przemysłowe. Siłowniki elektryczne do układów regulacji i sterowania. Ogólne wymagania i badania.* Przedmiotem normy są siłowniki elektryczne liniowe, wahlwe i obrotowe przeznaczone do pracy w układach regulacji i sterowania procesów przemysłowych. Nie obejmuje ona wszystkich wymagań dotyczących siłowników stosowanych w elektrowniach jądrowych i do napędów armatury zaporowej. Polska Norma jest zgodna z dwoma normami RWPG: ST SEV 1861-79 *URS. Mie-*

chanizmy ispołnitelnyje elektriczeskije s postojannoju skorostju dla distancionnowo uprawlenija. Klassifikacija. Osnownyje parametry. Tiechniczeskije triebowanija I ST SEV 1862-72 URS. *Miechanizmy ispołnitelnyje elektriczeskije s postojannoju skorostju dla awtomatyczeskowo riegulirowanija. Klassifikacija. Osnownyje parametry. Tiechniczeskije triebowanija.* Norma będzie obowiązywać od dnia 1 lipca 1983r.

PN-82/M-42012 *Automatyka i pomiary przemysłowe. Sterowniki bezstykowe do układów regulacji i sterowania. Ogólne wymagania i badania.* Przedmiotem normy są ogólne wymagania i badania sterowników bezstykowych formujących oddziaływanie na siłownik elektryczny spełniający wymagania PN-82/M-42011. Norma będzie obowiązywać od dnia 1 lipca 1983r.

PN-82/M-42017 *Automatyka i pomiary przemysłowe. Urządzenia sterownicze i serwomechanizmy elektryczne. Ogólne wymagania i badania.* Przedmiotem normy są ogólne wymagania i badania urządzeń sterowniczych elektrycznych i serwomechanizmów elektrycznych stosowanych do automatyzacji przemysłowych wolnozmiennych procesów technologicznych. Urządzenie sterownicze jest to urządzenie pracujące w otwartym układzie sterowania i składające się ze sterownika elektrycznego, siłownika elektrycznego i innych pomocniczych elementów. Serwomechanizm jest to urządzenie pracujące w zamkniętym układzie sterowania, składające się z sumatora sygnału wejściowego, przetwornika sprzężenia zwrotnego, siłownika i innych pomocniczych elementów. Norma zgodna jest merytorycznie z trzema normami RWPG: ST SEV 1861-79 *Uniwersalnaja międzynarodnaja sistiem awtomatyczeskowo kontrola, riegulirowanija i uprawlenija. Miechanizmy ispołnitelnyje elektriczeskije s postojannoju skorostju dla distancionnowo uprawlenija. Klassifikacija. Osnownyje parametry. Tiechniczeskije triebowanija.* ST SEV 1862-79 *Uniwersalnaja międzynarodnaja sistiem awtomatyczeskowo kontrola, riegulirowanija i uprawlenija. Miechanizmy ispołnitelnyje elektriczeskije s postojannoju skorostju dla awtomatyczeskowo riegulirowanija. Klassifikacija. Osnownyje parametry. Tiechniczeskije triebowanija* i ST SEV 2564-80 *Uniwersalnaja międzynarodnaja sistiem awtomatyczeskowo kontrola, riegulirowanija i uprawlenija. Izdielija elektriczeskije analogowyje. Obszczije tiechniczeskije triebowanija.* Norma została ustanowiona jako obowiązująca od dnia 1 lipca 1983r.

W marcu br. Ośrodek Normalizacyjny PIAP przekazał do PKNMiJ, w celu ustanowienia, projekt PN-83/M-42308 *Rurki syfonowe ciśnieniomierzy i przetworników ciśnienia.* Projekt ten po ustanowieniu zastąpi obecnie obowiązujące: PN-77/M-42308 i BN-71/8973-02.

Poza wymienionymi wyżej normami opracowanymi przez Ośrodek Normalizacyjny PIAP, pracowników branży automatyka i pomiary zainteresować powinna norma PN-82/H-04362 *Pomiar twardości metalu sposobem Rockwella. Skala N i T,* opracowana przez Instytut Metalurgii Żelaza, wydana w I kwartale br. Postanowienia normy należy stosować do pomiaru twardości sposobem Rockwella w skali N i T w przypadkach, w których ze względu na małą grubość wyrobów nie można stosować odpowiednio skal C i A oraz B i F, a także tam gdzie dopuszczalna jest tylko nieznaczna głębokość odcisku na powierzchni badanego metalu. Norma PN-82/H-04362 zmienia sposób oznaczania twardości. W oznaczeniu po literach HR. podawać należy dwucyfrową liczbę oznaczającą obciążenie całkowite w kG, a następnie symbol stosowanej skali, np. 70HR45N.

Udział Ośrodka Normalizacyjnego PIAP w pracach międzynarodowych organizacji normalizacyjnych RWPG

W okresie od 1 do 5 marca 1983r. w miejscowości Kłodno w Czechosłowacji odbyło się posiedzenie Tymczasowej Grupy Specjalistów w zakresie normalizacji Sekcji Nr 8 Stałej Komisji Maszynowej, w którym uczestniczyła delegacja polska pod przewodnictwem Z-cy Dyrektora d/s Technicznych mgr inż. Janusza Sadownika. W czasie posiedzenia omówiono 9 projektów norm RWPG oraz przedyskutowano strukturę zestawu podstawowych norm dotyczących Międzynarodowego Systemu Pomiarów, Regulacji i Sterowania (URS). Uzgodniono, że strona polska do maja 1984r. opracuje projekt normy podstawowej dla urządzeń systemu URS zawierający ogólne wymagania i badania. Projekt ten zastąpi obecnie obowiązujące następujące normy RWPG: ST SEV 1635-79, 1036-78, 2564-80, 3047-81

i 768–77. Protokół z posiedzenia zawierający szczegółowe postanowienia dotyczące wszystkich projektów norm RWPG oraz spraw organizacyjnych omawianych na posiedzeniu jest do wglądu w Dziale Normalizacji.

IEC

W okresie od 4 do 15 marca 1983r. w Nicei we Francji odbywały się posiedzenia Komitetu 65 Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC) i jego podkomitetów, w których delegatem Polski był dr inż. Andrzej Syrczyński. Wszystkie dokumenty, które były omawiane na posiedzeniach oraz szczegółowe sprawozdania z obrad są do wglądu w Dziale Normalizacji. Dr inż. Andrzej Syrczyński we wnioskach zamieszczanych w sprawozdaniach zwraca uwagę między innymi na sposoby polepszenia współpracy Polski z IEC, a szczególnie zwiększenia wpływu opinii formułowanych w kraju na dokumenty opracowywane przez IEC.

Opracowała mgr inż. Adela Kaczanowska